

[http://www.\(zá\)školák.sk/1.php](http://www.(zá)školák.sk/1.php)

A čo si TY
urobil pre
svoj národ?

A kam
smerujú
TVOJE
kroky?

PO STOPÁCH SOLÚNSKYCH BRATOV

Hľadať

Základná škola L. Štúra, Komenského 1/A, 90001 Modra

Vedeli ste, že:

...vo februári 869
Konštantín v Ríme zomrel
a krátko predtým prijal
mníšske meno „Cyril“,
pochovaný bol v Ríme

VEDELI STE, ŽE :

...prvé slovanské písmo bola
hlaholika, ktorou Cyril
a Metod položili základy
slovanského písomníctva

Vedeli ste, že:

... Konštantín
a Metod prišli na
územie Veľkej
Moravy v roku 863

Vedeli ste, že:

...hlaholika bola
vytvorená, aby sa Slovania
mohli vzdelávať vo
svojom jazyku

Vedeli ste, že:

...Konštantín a Metod
mali 5 súrodencov
pričom Konštantín bol
najmladší a Metod
najstarší

VEDELI STE, ŽE:

...tesne pred svojou
smrťou určil Metod za
svojho nástupcu
Goradza

A. Áčová, L. Valčeková

VIII.A

Vedeli ste že:

...Konštantín a Metod založili Slovanské učilište, akúsi vyššiu dvorskú školu, v ktorej vychovávali svojich pomocníkov a nástupcov

VEDELI STE, ŽE:

prvé slová zapísané hlaholikou v slovenskej reči znejú:

„NA POČIATKU BOLO SLOVO A SLOVO BOLO U BOHA, A BOH BOL SLOVO“

Vedeli ste že:

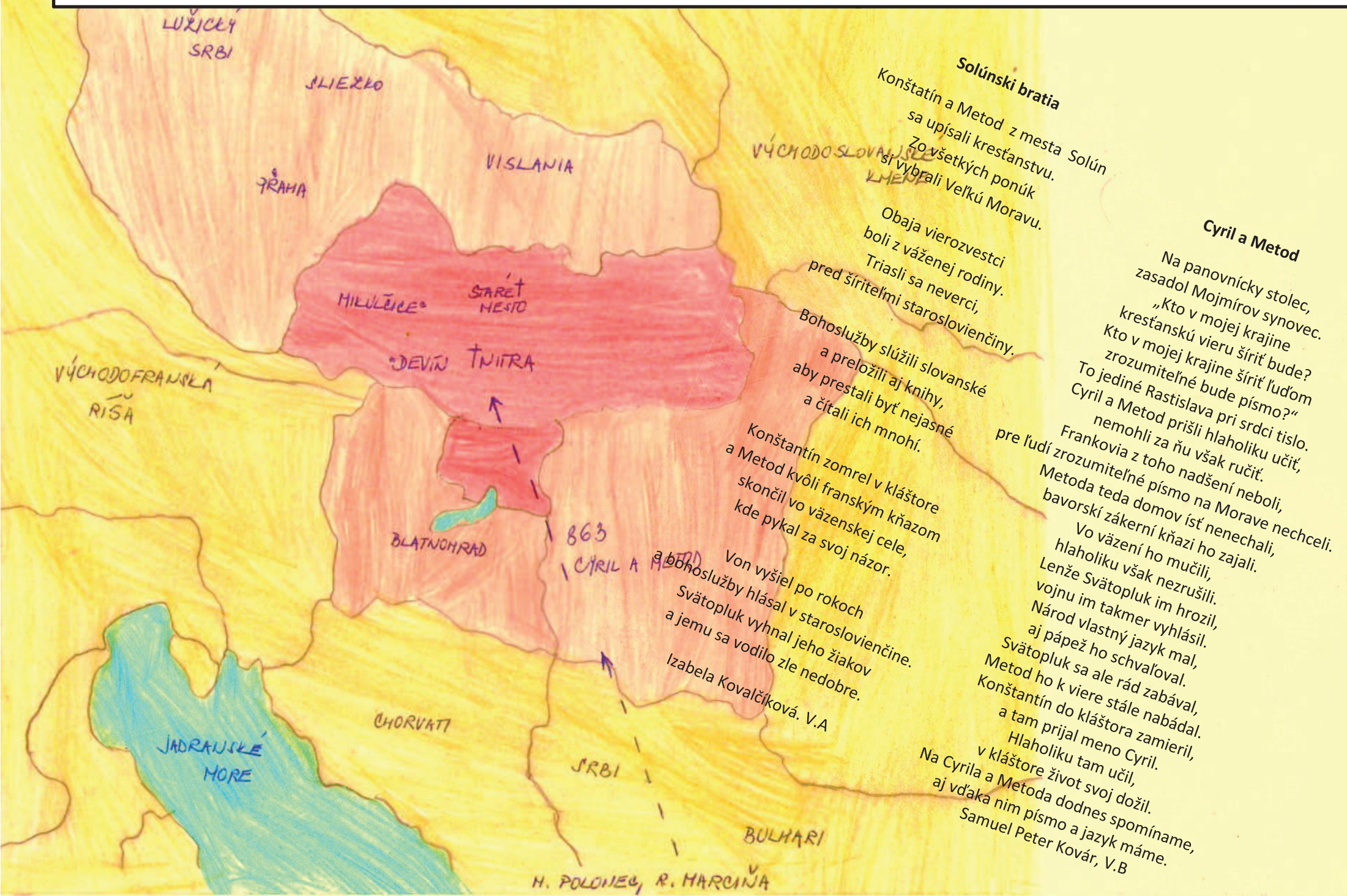
Cyril a Metod boli nazývaní aj Solúnski bratia

VEDELI STE, ŽE:

...etnický pôvod bratov je sporný v tom zmysle, že niektorí považujú za ich otca Gréka (podľa jeho mena Leontios – po slovansky Lev) a matku za Slovanku (volala sa Mária)

VEDELI STE, ŽE:

...pamiatku Sv. Cyrila a Metoda slávime každý rok 5. júla

Solúnski bratia

Konštatín a Metod z mesta Solún sa upísali kresťanstvu. Zo všetkých ponúk si vybrali Veľkú Moravu.

Obaja vierozvestci boli z váženej rodiny. Triasli sa neverci, pred šíriteľmi staroslovienci.

Bohoslužby slúžili slovanské a preložili aj knihy, aby prestali byť nejasné a čítali ich mnohí.

Konštantín zomrel v kláštore a Metod kvôli franským kňazom skončil vo väzenskej cele, kde pykal za svoj názor.

Von vyšiel po rokoch a bohoslužby hlásal v staroslovienci. Svätopluk vyhnal jeho žiakov a jemu sa vodilo zle nedobre.

Izabela Kovalčíková, V.A

Cyril a Metod

Na panovnícky stolec, zasadol Mojžírov synovec. „Kto v mojej krajine kresťanskú vieru šíriť bude? Kto v mojej krajine šíriť ľudom zrozumiteľné bude písmo?“ To jediné Rastislava pri srdci tisló. Cyril a Metod prišli hlaholiku učiť, nemohli za ňu však ručiť. Frankovia z toho nadšení neboli, pre ľudí zrozumiteľné písmo na Morave nechceli. Metoda teda domov ísť nenechali, bavorskí zákerní kňazi ho zajali. Vo väzení ho mučili, hlaholiku však nezrušili.

Lenže Svätopluk im hrozil, vojnu im takmer vyhlásil. Náród vlastný jazyk mal, aj pápež ho schvaľoval. Svätopluk sa ale rád zabával, Metod ho k viere stále nabádal. Konštantín do kláštora zamieril, a tam prijal meno Cyril. Hlaholiku tam učil, v kláštore život svoj dožil. Na Cyrila a Metoda dodnes spomínáme, aj vďaka nim písmo a jazyk máme. Samuel Peter Kovár, V.B

Doplnením tabuľky spoznáš mená bratov zo Solúnu.

- E : 36:6 Y: 10x3
- C: 7x9 R: 3x3
- I: 3:3 M: 0x2
- L: 1x2 T: 10x1
- D: 5x7 O: 5x5

S. Urbanová, III.B

63	30	9	1	2
0	6	10	25	35

$$894,42^2 = X^2 + 55231$$

Výsledok rovnice zaokrúhli na celé číslo a zistiš rok príchodu
Cyrila a Metoda na Slovensko.
Cyril a Metod prišli v roku _____ .

J.Setnický, VIII.B

Viete si predstaviť svoj život bez chleba? Ved' chlieb má v našej kultúre nielen nutričnú, ale aj symbolickú hodnotu. Už od čias Veľkomoravskej ríše je u nás zvykom, uctiť si hosťa pri privítaní chlebom a soľou. Soľ symbolizovala zdravie, bochník chleba život.

Držali starí Slovania diétu?

- Slovanský národ sa vyznačoval vždy skromnosťou. Toto správanie platilo i pre jedlo. V staroslovanskej spoločnosti neexistovalo obžerstvo. Na prasknutie sa naši predkovia najedli väčšinou len v prípade ovocia. Konzumovali:
- prevažne rastlinnú stravu
 - mäso jedli pomerne zriedkavo
 - najdôležitejšie časti potravy boli obilniny
 - typické slovanské koreniny patrí rasca, cesnak, cibuľa, majorán, kôpor, pamajorán, chren, petržlen, bazalka, rozmarín, materina dúška, a huby rôznych druhov
 - prvým jedlom dňa boli u našich predkov raňajky
 - stravu ako zelenina a ovocie jedli Slovania surovú

Držíme diétu my?

Najobľúbenejšie, ale zároveň život ohrozujúcimi diétami v súčasnosti sú:

1. Dukanova diéta
2. Mliečna diéta
3. Kokteilmová diéta
4. Tukožrútska polievka
5. Bandáž žalúdka a iné

Chudnutie je fenomén dnešnej doby. Ale za akú cenu? Aj za cenu života? Pozor, extrémne metódy chudnutia už zavinili nejednu smrť!

Myslím, že by sme mali nadviazať na odkaz našich predkov aj v stravovaní: Slovanský národ sa vyznačoval vždy skromnosťou. Toto správanie platilo i pre jedlo. V staroslovanskej spoločnosti neexistovalo obžerstvo. Na prasknutie sa naši predkovia najedli väčšinou len v prípade ovocia.

Autorka: Martina Géciová, IX.B

Cyril a Metod cestujú vlakom. Oproti nim sedí jeden prešedivený, bradatý muž. Cyril hovorí: - Ty počuj, to nie je kráľ Štefan? Metod: - Šibe ti, veď ten zomrel pred 100 rokmi. O nejaký čas vojde do kupé muž a hovorí: - čau štefan ako sa máš?! 100 rokov som ťa nevidel! Na to Cyril : - No... Komu tu šibe?

Metod nastúpi na autobus a hovorí: - Jeden lístok prosím. Cyril sa ho pýta: - Kam chcete lístok? - Sem, do ruky. - Ale kam cestujete? - Ja idem na pohreb. Cyril sa ho nervózne pýta: - Ale Metod, kde bude ten pohreb? - Keď bude pekne tak vonku, keď bude zima tak vnútri.

Metod hovorí Cyrilovi: „ Vieš o tom, že my máme rovnaký pin kód na mobile?“

„ Vážne? A aké je to číslo?“

„Predsa štyri hviezdičky.“

- Nie som si veľmi istý diagnózou, pán Cyril, ale pravdepodobne to bude z nadmerného požívania alkoholu.-
Dobre, pán Metod. Tak ja prídem zajtra, až sa z tej opice vyspíte.

Solúnski bratia

Cyril, Metod – dvaja bratia
zo Solúna vyslaní.

Veľká Morava ich čaká
všetci chcú byť vzdelaní.

Na Morave ťažké časy
pre Slovanov nastali,
po nemecky učiť nútia,
ale ich to nebaví.

Cudzia reč je pre nich ťažká,
múdri bratia prídu však,
v novom písme – hlaholike
budú čítať aj písať.

Vďaka písmu zachová sa
História, kultúra,
ľudia nikdy nezabudnú
na Cyrila, Metoda.

Kolektív žiakov, III.A

Horváth

Konštantín a Metod,
dvaja bratia svätí boli,
pozvanie na Veľkú Moravu
od kniežaťa Rastislava dostali.
A tí kňazi pýšili sa múdrosťou
a vzdelanosťou,
Sväté písmo preložili
správali sa k nemu s úctou.

Ešte predtým
nové písmo,
hlaholiku vymysleli
aby ľudia čo tu žili
Sväté písmo pochopili.
Kolektív žiakov, IV.A

Setnický

Lančarič

Cyril Konštantín a Metod

Cyril a Metod učili,
jedného z nich za to mučili.
Ale to bude až na konci básne,
keď vám ju zarecitujem krásne.
V Ríme boli kvôli náboženstvu.
Jeden zostal tam,
poviem vám, nebolo to na deň mám.
Druhý sa v koči viezol,
prvý sa v truhle niesol.
Ten, čo bol v koči, toho zajali
a vôbec sa z toho nekajali.
Boli to druhý učitelja a nie mučitelja.
Ale ho mučili a ľudí v latinčine učili.
Toto bol ten koniec básne,
Keď som vám ju dorecitoval krásne.

Ema Elena Oslíková, III.B

Dostaň
Cyrila a
Metoda do
Veľkej
Moravy !

Veľká Morava

Zábavné lúštenie o živote svätého Cyrila a Metoda Skús rozlúštiť záhadný text...

V icivolop 9. aičorots alob Aicnazyb ykcitilop ánlíbats a enrútluk olchýr alavoderpan. Alavoňčotuksu unzárjovs unrútluk uiznapxe únavoremsan nelein an Vonavols, ela ja an Oksnémra, Oksnízurg, Oksnailat, ýksrazahc tánagak a ýksbara tevs. Movtsnežobán, mínemu a uroútaretil alavoňvylpvo Dohcýv ja Dapáz. Ánjisim t'sonnič erp éni ydorán as alinem an untátš ukitilop a oz hcyksnúlos votarb as ilats jej íkcitkarp irotázilaer.

Sem napíš text správne!

HADRIÁN II.

**BAZILIKA
SAN CLEMENTE**

**MAPA
BLATNOHRADSKÉHO
KNEŽATSTVA**

**KNIEŽA
RASTISLAV**

**MAPA
VEĽKEJ MORAVY**

J. Jakubec , M. Schwarz

VIII.A

Cyril a Metod

Cyril a Metod sem prišli,
osla mali na mašli.
Vymysleli pre nás reč,
nahrali nám rovno na smeč.
Vďaka nim sme teraz bystrí,
má ich v hlave každý Bystrík.

Kňazi vďaka nim sú radi,
základy už majú v mladi.
Teraz sú z nich slávni ľudia,
ani v nebi sa nenudia.

Krištof Nemček, V.B

Ženský odev pozostával z dvoch tuník jednej ľanovej spodnej , ktorá bola dlhá po členky a druhej vrchnej , ktorá mohla byť z ľanu alebo vlny , často bola ozdobená výšivkami alebo karetkami . Doplnok ku ženskému odevu mohol byť opasok alebo gombíky.

Mušský odev pozostával z nohavíc , spodnej tuniky a vrchnej tuniky. Šité boli buď z ľanu alebo vlny . Tuniky boli kratšie ako ženské , no rovnako boli zdobené výšivkami . Opasok mal poukázat na postavenie vo vtedajšej spoločnosti a to podľa pracky a nákončia , ktoré bolo zo železa , mosadze alebo bronzu . Na opasku taktiež nosili mešec , nôž , brašnu a iné.

Dnešná móda

Móda starých Slovanov

1

1

1

1

1

1

1

1

Hodnotila módna návrhárka Sabina Urbanová

Hodnotila Martina Géciová grófka z Modry

Zahraj sa na detektíva

- 1. Základ akého písma sa nachádza v hlaholike?**
- 2. Vieš kedy slávime pamiatku sv. Cyrila a Metoda?**
- 3. Nájdi v časopise ako sa volal nástupca Metoda, ktorý viedol vzdelancov po jeho smrti.**
- 4. Vieš koľko mal Konštantín a Metod súrodencov?**
- 5. Čo myslíš, prečo bola vytvorená hlaholika?**
- 6. Nájdi aké slová boli napísané v hlaholike ako prvé.**
- 7. Kedy prišli Solúnski bratia na územie Veľkej Moravy?**

Pomôcka pre teba: Ak si pozorne čítal, všetky informácie nájdeš na stránkach časopisu.

R. Petrovsky, T. Kopčík, VIII.A

Výtvarná súťaž: 1.-2. ročník

1.miesto	Veronika Kováčová, IV.A
2.miesto	Lea Kovárová, III.A
3.miesto	Martina Petrovská, III.B
Čestné uznanie:	Kristián Macháček, III.A Karin Gilanová, IV.A Sabína Urbanová, III.B Šimon Karika a Igor Hornáček, IV.B

Výtvarná súťaž: 3.-4. ročník

1.miesto	Martin Kováč, II.A
2.miesto	Dorota Ferancová, II.A
3.miesto	Kristína Kubejová, II.A
Čestné uznanie:	Lea Borbašová, I.A Stella Steinhübllová, I.B Martin Fronc, I.C Tamara Jurčová, II.A Silvia Pacalajová, II.B

Redakčná rada: Gabriela Chromá, Martina Nahliková, Sabina Urbanová, Lucia Vráblová
Fotoreportér: Martina Géciová
Grafická úprava: Samuel Peter Kovár, Jakub Minárik, Jakub František Setnický
Editor: PhDr. Naďa Kovárová, Mgr. Daniela Urbanová
Rok vydania: 2013